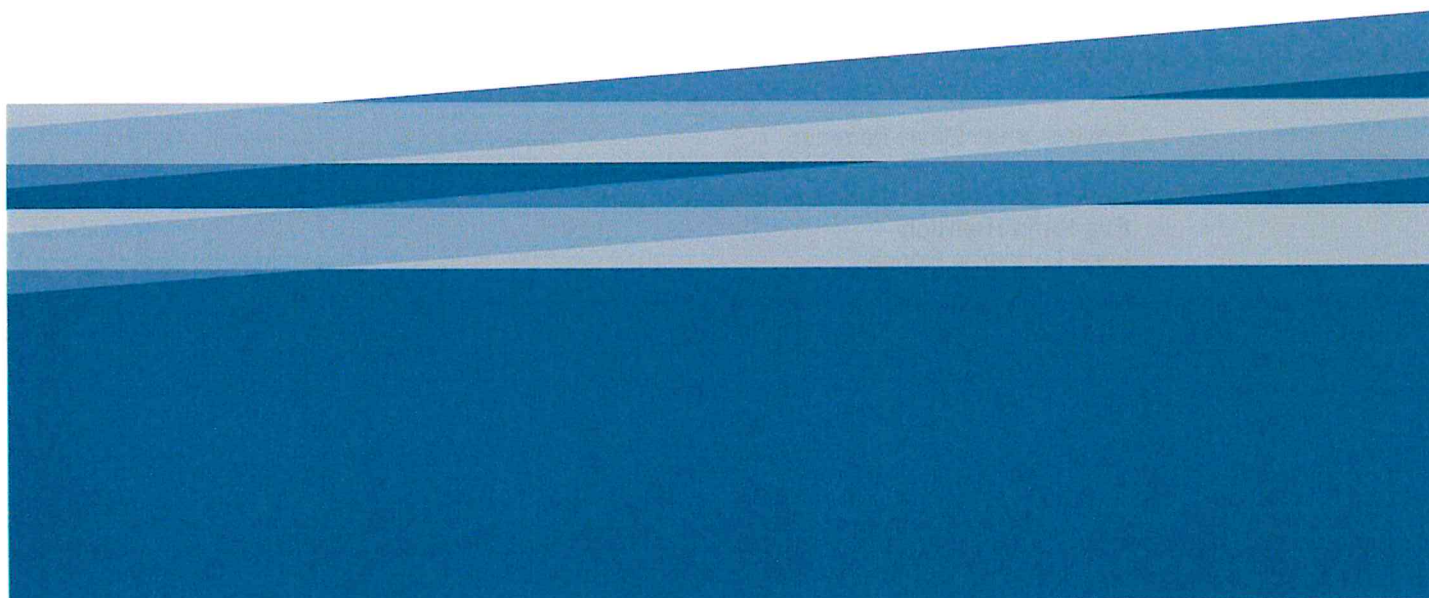

REVISIONSRAPPORT

Överförmyndarnämnden

Grundläggande granskning 2020, dnr 21REK14

Revisorerna i Gävle kommun

Ansvariga revisorer Överförmyndarnämnden
Eva-Karin Hamilton
Lena Lundgren Rörick

Innehållsförteckning

Grundläggande granskning av Överförmyndarnämnden	3
Bakgrund	3
Kort om överförmyndarnämndens ansvar	3
Lagstiftning	3
Granskningsresultat – mål och uppföljning	5
Granskningsresultat – styrning och intern kontroll	6
Granskningsresultat – ekonomistyrning och effektivitet	7
Nämndens utvecklings- och förbättringsarbete	7
De förtroendevalda revisorernas slutsatser	8
Bilaga 1:	9
Utdrag ur Revisionskontorets grundläggande granskningsrapport för Överförmyndarnämnden	9
Bilaga 2:	
Länsstyrelsen Dalarnas tillsynsrapport	21

Grundläggande granskning av Överförmyndarnämnden

Bakgrund

Grundläggande granskning är en viktig löpande del av den årliga granskningen och innehåller:

- Granskning av styrning och intern kontroll
- Granskning av måluppfyllelse

I granskningsarbetet har vi revisorer och sakkunniga:

- utgått ifrån vår granskning föregående år (2019)
- löpande följt kallelser, handlingar och protokoll
- genomfört ett dialogmöte med nämnden och enhetschefen 2020-11-05 efter tertial2-rapporten
- tagit del av inspektionsrapport från Länsstyrelsen daterad 2020-06-10
- granskat verksamhetsberättelsen för 2020
- analyserat statistik från KOLADA och Länsstyrelsen
- genomfört två uppföljande dialogmöten 2021

Den grundläggande granskningen ligger tillsammans med granskningen av kommunens årsredovisning samt fördjupade granskningar till grund för revisorernas samlade bedömning i revisionsberättelsen.

Kort om överförmyndarnämndens ansvar

Överförmyndarverksamheten är en myndighetsuppgift enligt lag.

Lagstiftning

Kommunallagen (2017:725)
Föräldrabalken (1949:381)
Förmynderskapsförordningen (1995:379)
Förvaltningslagen (2017:900)
Rättegångsbalken (1942:740)

Reglemente

Reglementet för nämnden anger att särskilt;

1. utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare (ställföreträdare) för myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt eller omyndiga barn som missgynnas ekonomiskt eller rättsligt,
2. om överförmyndarnämnden är beslutande, kontinuerligt verka för att det finns gode män och förvaltare så att sådan skall kunna utses så snart enskild behöver sådant bistånd, och
3. i lämplig utsträckning lämna ställföreträdare uppgifter och generell information om hur de skall gå tillväga.

Nämndens verksamhet står under tillsyn av Länsstyrelsen i Dalarna.

Besluten kan överklagas hos Förvaltningsrätten.

Överförmyndarnämndens verksamhet är viktig och omfattande.

- 1 353 personer hade år 2020 utsedd god man, förmyndare eller förvaltare. Det kan vara personer med demens, funktionshinder, missbruk eller ensamkommande barn - det vill säga samhällets svagaste. I stor utsträckning sker förordnande av god man i sent skede då behovet blivit akut. Det kan befaras att det finns personer inom kommunen där behovet av stöd inte uppmärksammas ännu.
- Dessa samhällets svagaste måste förlita sig på att överförmyndarnämnden har tillsyn och kontroll över gode mäns, förvaltares och förmyndares förvaltning av sin ekonomi, få hjälp att tillvarata sina rättigheter gentemot olika myndigheter och även vid behov bistå vid arvsskiftet mm. "Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen" är ett av de kommunövergripande målen som i högsta grad gäller nämndens verksamhet.
- Totalt hade dessa personer 2020 tillgångar värda 323,5 mnkr och inkomster om 137,4 mnkr avseende 2019 som gode män, förvaltare och förmyndare ansvarade för. Ställföreträdarna lämnar årsräkningar (en form av deklaration) till Överförmyndarnämnden för kontroll.

Överförmyndarnämndens befogenheter regleras i reglemente och styrs av årlig budget samt personal, lokaler och andra resurser som tillgodoses av kommunstyrelsen.

Sammandrag av Länsstyrelsen Dalarnas tillsynsrapport och JO-anmälan

Inspektion av Överförmyndarnämnden - Länsstyrelsen

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera verksamheten i kommunerna. Vid inspektionen ska Länsstyrelsen granska om handläggning följer reglerna i föräldrabalken och förmynderskapsförordningen och även i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt. Länsstyrelsen ska alltid kontrollera dels registret över ärenden enligt föräldrabalken, dels stickprovvis utvalda akter. Länsstyrelsen ska upprätta ett protokoll över inspektionen.

Länsstyrelsen har genom att översända protokoll daterat 2020-06-10 informerat kommunrevisionen och nämnden om slutsatserna av inspektionen den 13 november 2019. Rapporten tillsändes nämnden med kopia till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Inspektionsrapporten har inte hanterats i kommunstyrelsen och inte heller blivit ett anmälningsärende i kommunfullmäktige. För kännedom bifogas därför Länsstyrelsens inspektionsrapport i sin helhet som bilaga.

Länsstyrelsens kritik lämnas i en tregradig skala:

Kan inte undgå kritik

Kritik

Allvarlig kritik

Sammanfattningsvis uttalar Länsstyrelsen följande:

- Enligt statistik från 2018 har ÖFN 4 handläggare på 100% samt en chef på 50% som i snitt handlägger 277 ärenden per person. "Det är en väldigt hög siffra". 80 årsräkningar kvar 2019-11-13

och avsevärt fler som ska arvoderas. Enligt JO beslut dnr 5172-2008 bör inte granskning av en årsräkning ta mer än 7 månader. "Det blir tydligt att resurstilldelningen inte är tillräcklig".

- "Nämnden har en egen budget och köper in sin personal från administrativa avdelningen i kommunen. Eftersom det mesta av den handläggning som görs på kansliet är en kvalificerad handläggning ser denna lösning inte ut som den mest optimala. Enligt uppgift från personalgruppen har man ifrågasatt detta och ställt en rak fråga om var man egentligen är tillhörig men inte fått något rakt svar. ...Sammantaget ger det en bild av att kansliet inte har de resurser som behövs."
- LSN lämnar kritik för aktförvaringen. "Det råder enligt LSN inte en god ordning varken i akterna i aktskåpen eller de akter som under pågående handläggning förvaras utanför aktskåpen."

Granskning av slumpvis utvalda akter har gett nämnden kritik.

Nämnden "kan inte undgå att få kritik" för att nämnden inte underrättat om att val skett.

Sammanfattningsvis får nämnden kritik för att den inte granskat samtliga förvaltare under året

JO-anmälan i september 2020

Ett JO-beslut togs upp på nämndens möte i december. Klagomålen rör nämndens prioriteringsordning för granskning av årsräkningar. Någon tidsfrist för när granskningen av årsräkningar senast bör vara klar har inte angetts i lagstiftningen. JO har uttalat att granskningen bör göras inom rimlig tid och har ansett att en granskningstid om drygt sju månader är för lång. Detta beslut refererades även till i Länsstyrelsens rapport ovan.

Vi noterar att varken tillsynsärendet eller JO-anmälan kommenterades på det första dialogmötet med revisionen, trots att revisionen efterfrågade eventuella ärenden från tillsynsmyndigheter.

Nämnden informerades om Länsstyrelsens inspektionsrapport och JO-anmälan i form av anmälningar för kännedom.

Granskningsresultat – mål och uppföljning

Lag och förordningar anger tydligt vilka mål som gäller för verksamheten, t.ex. att alla årsräkningar ska granskas.

De mål som refereras till i verksamhetsrapporten gäller 1.1 förtroende för nämndens verksamhet och bra bemötande samt 1.2 rekrytering av förvaltare.

Granskningen visar att indikatorerna inte ger tillräcklig information för att bedöma i vilken utsträckning målen uppfyllts under året och bedömning av effektivitet.

- Länsstyrelsens tillsynsrapport 2020-06-10 ger kritik till följd av allvarliga brister i verksamheten till följd av resursbrist samt brister i akthantering, lokaler m.m.
- När det gäller bemötande har det inte mätts hos ställföreträdarna och kan knappast mätas hos allmänheten.
- Indikatorn "ställföreträdare ska finnas i den omfattning att behovet täcks" är 100% och utfallet grönt. Det har emellertid framkommit att ställföreträdare i allt högre utsträckning rekryteras från Optio AB, ett företag som förmedlar professionella ställföreträdare. Kostnaden för uppdragen ökar därför.
- Den JO-anmälan som gjorts mot nämnden angående försenad granskning av årsräkningar är ett annat exempel på att uppföljningen kan förbättras.

Granskningsresultat – styrning och intern kontroll

Riskhanteringsprocessen och intern styrning

Nämndens ansvar för verksamheten och den interna kontrollen förutsätter att verksamhetens resurser är avpassade till verksamhetens krav.

En kontinuerlig löpande uppföljningsdialog mellan verksamheten och nämnden samt mellan nämnden och kommunstyrelsen är av avgörande betydelse. Reglemente för Intern kontroll av ekonomi och verksamhet 1999-05-31 reglerar detta. "Alla kommunens nämnder ska enligt kommunledningens anvisningar stödja sig på ett ramverk för intern kontroll (COSO). Detta innefattar t.ex. vikten av att "kommunicera risker och med regelbundenhet arbeta med att identifiera och värdera risker."

Granskningen utvisar följande förbättringsområden.

- Internkontrollplanen ska bygga på en riskanalys som nämnden är involverade i genom att bestämma de risker som kan identifieras för att målen inte nås, värdera och prioritera riskerna, ta ställning till hur riskerna ska begränsas och löpande uppdatera analysen. Att besluta om en årlig internkontrollplan kan bara ses som ett underlag för dialogen med kommunstyrelsen.
- Incidentrapportering, tillsynsrapporter, JO-anmälningar och revisionsrapporter är ett viktigt underlag i förbättringsarbetet. Denna information bör kommuniceras i hela styrkedjan och åtgärdsplaner upprättas och följas upp vid behov.
- Ansvaret måste förtydligas mellan kommunstyrelsen och nämnden när det gäller tilldelning av kvalificerade personella resurser, lokaler anpassade efter verksamhetens behov samt avlastning med administrativa stödresurser. För närvarande har Överförmyndarenheten tillfälliga lokaler i Rådhuset under ombyggnad av Stadshuset och Förvaltningshuset. Enligt tillsynsmyndigheten gav inspektionen "Sammantaget en bild av att kansliet inte har de resurser som behövs." Det har resulterat i allvarliga brister för vilka nämnden fått kritik i flera fall samt i ett fall inte kunnat undgå att få kritik.

Granskningsresultat – ekonomistyrning och effektivitet

- Nämnden redovisar själva att det finns brister i effektivitet då anlitaandet av professionella ställföreträdare är högre än det skulle behöva vara och till högre kostnad.
Orsaken är att den enskildes behov blivit stora och akuta innan beslut om ställföreträdare fattas, varför det går snabbt att avropa tjänster från Optio AB, som erbjuder kommuner att tillhandahålla förvaltare mot betalning. För att snabbare fånga upp behov av god man eller förvaltare måste kunskapen öka i samtliga nämnder inom sektor Velfärd det vill säga Socialnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Omvårdnadsnämnden.
- Den pågående pandemin med distansarbete har även påverkat arbetet negativt.
- Det finns inga mål eller indikatorer för att mäta effektivitet.

Nämndens utvecklings- och förbättringsarbete

Vid de dialoger som revisorerna genomfört under januari 2021 har nämnden redovisat ett stort antal förbättringar och åtgärdande av de brister som tillsynsmyndigheten påtalat.

- Revisorerna gör dock bedömningen att bristen på kvalificerade handläggare kvarstår och att de tillfälliga lokalerna inte är optimala för nämndens verksamhet. Nämnden har anställt personal på begränsad tid under 2020, men då annan personal slutat och sjukskrivningar ökat är det totala antalet oförändrat.
- Pandemin har försämrat möjligheterna till att arbeta rationellt. Under hösten har verksamheten även hanterat ett systembyte med det merarbete som det innebär.
- Nämnden tar i sin verksamhetsrapport upp att i kommande utvecklingsarbete skall man informera om ställföreträdarskap, anmälningsskyldighet och verka för samråd och samarbete.
- Vidare kommer nämnden utveckla tillsynen över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag i samband med arbetet med verksamhetsplanen.
- Nämnden kommer också att väcka frågan om utbildning av ledamöter för att stärka uppdraget att utöva tillsyn.

Revisionen kommer att följa upp nämndens ovan nämnda utvecklingsarbete under 2021. Vi anser dock att nämnden bör stödjas för att nå en kommunövergripande förståelsen för verksamheten till gagn för avnämarna. En närmare samverkan behövs med de nämnder som också arbetar med de grupper som är i behov av god man eller annan ställföreträdare.

De förtroendevalda revisorernas slutsatser

Enligt Kommunallagen ska revisorerna uttala sig om nämnderna bedrivit sin verksamhet på ett ändamålsenligt sätt, dvs gjort det som fullmäktige beslutat enligt reglemente och målstyrning samt om nämnden följer lagstiftning och regelverk på sitt verksamhetsområde.

Revisorerna ska också uttala sig om verksamheten skötts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Slutligen ska revisorerna också bedöma om den interna kontrollen som gjorts inom nämnden varit tillräcklig.

Revisorernas bedömning är att

- det finns brister i målstyrningen och den interna kontrollen
- överförmyndarnämnden försökt men haft begränsade möjligheter att genomföra lagstadgad verksamhet till följd av brist på kvalificerade handläggaresurser och budget
- nämnden varit medveten om risker men inte haft möjlighet att hantera dessa
- överförmyndarverksamheten har därför inte genomförts enligt lag och förordningar vilket bekräftas av Länsstyrelsen i Dalarnas inspektionsrapport 2020-06-10.

Revisorernas bedömning är att nämnden är väl medveten om problemen och har försökt åtgärda dessa under 2020, men att utökade resurser för personal faller utanför deras mandat eftersom kommunstyrelsen är anställande myndighet och ansvarar för arbetsmiljön.

Nämnden har vid ett flertal tillfällen under 2020 tagit upp frågan om ytterligare personella resurser med kommunstyrelsen för att kunna hantera myndighetsutövningen på ett tillfredställande sätt.

Revisorerna har begärt yttrande från kommunstyrelsen gällande frågan, om ansvar för verksamheten, med önskan om svar 17 februari 2021 men har ännu inte fått svar.

Sammantaget rekommenderar vi att kommunstyrelsen gör en översyn av överförmyndarverksamheten med mål att förbättra den interna kontrollen och målstyrningen för att ge överförmyndarnämnden de resurser som behövs för att genomföra verksamheten enligt lag.

Förtroendevalda revisorer Överförmyndarnämnden

2021-05-05

2021-05-07

Eva-Karin Hamilton

Lena Lundgren Röck

Bilaga 1: Utdrag ur Revisionskontorets grundläggande granskningsrapport för Överförmyndarnämnden (sid 9-20)

Bilaga 2: Länsstyrelsen Dalarnas tillsynsrapport (sid 21 ff)

Bilaga 1:

Utdrag ur Revisionskontorets grundläggande granskningsrapport för Överförmyndarnämnden

Dialogmöte med nämnden

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar:
Den nya förvaltningsorganisationen trädde i kraft 2019-01-01. KS är nu anställningsmyndighet för all personal. Nämnden har ansvar för verksamheten. Möjligheterna att genomföra verksamheten är mycket beroende av personal. Har nämndens behov av personal tillgodosetts av KS via kompetensförsörjningsstöd och bemanningsenheten?	Nämnden har ett ansvar för resurser till verksamheten och budget i balans. Nämnden har ej personalansvar. Året inleddes med information till nämndsordföranden från kommunledningen om en extra ordinär situation med beräkning på mycket stora underskott om inga åtgärder sätts in. Informationen har därefter kantats av att alla måste bidra till att sänka det beräknade underskottet. Den generella sparåtgärden var 3%. Därefter har pandemin orsakat ännu större problem. Det har varit svårt att gå fram med begäran om utökning av budgeten för personalförstärkning. I samband med budgetdialogen i juni månad framgick hög arbetsbelastningen och samtidigt konstaterades att det är personalförstärkning som behövs för att leva upp till lagens krav. En uppvaktning har gjorts hos kommunstyrelsens ordförande angående det förbättringsarbete som myndigheten har inlett, vilket mottogs positivt. Statens höstbudget har bl a bidragit med en kompensation för pandemin till kommunen samt ett antal övriga bidrag. Just nu pågår budgetarbete i kommunen.
	Från SG ledning: Kommunstyrelsen har alltid varit anställande myndighet för personal som har ansvar att utföra verksamhet och bistånd/service åt politiker inom ramen för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, överförmyndarnämnden, valnämnden och i delar även åt jävsnämnden. Personalen som är knuten till dessa nämnder var tidigare anställda av kommunstyrelsen via kommunledningskontoret och numera via sektor Styrning och stöd. Införandet av ny förvaltningsorganisation innebar således inga förändringar i förhållande till vare sig Överförmyndarnämnden eller övriga uppräknade nämnder. Nämndens behov av personal tillgodoses alltså precis som tidigare av kommunstyrelsen som anställningsmyndighet och verkställs genom delegation till kommundirektör att anställa sektorchef, sektorchef att anställa

	avdelningschefer SG och därefter delegation till därefter närmast berörd chef. Bemanningsenheten är en centraliserad funktion för anskaffning av vikarier med en längsta anställningstid på 6 månader.
--	---

Dialogmöte med nämnden samt kompletterande frågor

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar:
Vilka olika tillsynsmyndigheter finns för er verksamhet?	Länsstyrelsen i Dalarna.
Finns pågående eller avslutat ärende från tillsynsmyndigheter som berör nämndens verksamheter? Finns det pågående eller nyligen avslutade rättsprocesser?	Det finns inga pågående tillsynsärenden. Ett avslutat tillsynsärende (individärende). Inga rättsprocesser förutom det som ingår som en normal del av kärnverksamheten i ställföreträdarskapsärenden.

Målstyrning och måluppfyllelse

Nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen

Kommunfullmäktiges mål	
<i>Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor</i>	●
<i>Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle</i>	●
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.	
[Huvudmän, ställföreträdare och allmänhet som omfattas av nämndens verksamhet känner stort förtroende för nämndens verksamhet och upplever att de får ett bra bemötande.]	● Granskningsarbetet blev, med anledning av distansarbete, mindre effektivt och verkan av den förstärkta granskningsbemanningen uteblev. Utbildningsinsatser i redovisning samt digital inlämning av årsräkning genomfördes hösten 2020 i syfte att framöver få in mer komplett underlag som går att granska både enklare och snabbare. Detta förväntas ha viss effekt på flödet av granskningsarbetet under 2021.

Utfall som inte når målvärden:				
Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Granskning av årsräkningar med brister	70 %		100 %	Större avvikelse
[Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och god mäns uppdrag.]		 Verksamhetens aktiva arbete med rekrytering har lett till att några generella svårigheter att rekrytera inte förekommer. Arbetet har varit framgångsrikt och behöver utvecklas ytterligare. Verksamheten kommer att genomföra ytterligare insatser för att stödja och rusta befintliga lekmannaställföreträdare på ett bättre sätt. För att minska anlitandet av professionella ställföreträdare krävs dock inte bara insatser hos överförmyndarverksamheten utan kommunövergripande förståelse för vikten av tidiga och förebyggande insatser i samtliga berörda kommunala verksamheter samt kunskaper om varandras funktioner. Att fortsätta informera om ställföreträdarskap, anmälningsskyldighet och verka för samråd och samarbete ingår i överförmyndarenhetens kommande utvecklingsarbete.		
<i>En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov</i>				
<i>En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun</i>				

Dialogmöte med nämnden

Frågor från kommunrevisionen	Finns problem med genomförandet av mål?
Huvudmän, ställföreträdare och allmänhet som omfattas av nämndens verksamhet känner stort förtroende för nämndens verksamhet och upplever att de får ett bra bemötande]	
Utifrån hur målet är beskrivet samt hur indikatorerna är formulerade finns inte problem att nå målen. Indikatorerna är dock enligt verksamheten avgränsade i förhållande till målet och representerar endast den ekonomiska tillsynen av	

överförmyndarnämndens verksamhet, dvs. granskning. En av indikatorerna är särskilt kopplat till årsräkningar där arvode begärs ut (majoriteten) men inga indikatorer är kopplade till årsräkningar där arvode inte begärs ut. Verksamheten har svårt att se varför man gör skillnad mellan de som vill ha arvode och de som inte vill ha arvode.

Den årliga granskningen av årsräkningar har i flera år tagit för lång tid, delvis beroende på för låg eller för sent insatt personalbemanning, delvis med anledning av att ett stort antal inkomna årsräkningar lämnas in felaktiga och/eller behöver kompletteras. I år hade granskningssidan av verksamheten tidig, extra granskningspersonal på plats och en förstärkning skedde redan under våren. Tanken var att fyra granskare, varav tre erfarna, skulle dela ett rum och arbeta effektivt genom kollegialt stöd och lärande och hinna klart långt tidigare än förra året.

Covid -19 gjorde att arbetet i stället flyttades "hem" vilket föranledde att kollegial problemlösning försvårades. Avsaknad av tillgången till akten (som finns i pappersform i verksamheten) har även bidragit till att de allra flesta årsräkningar granskats genom djupgranskning (normalt endast var fjärde årsräkning granskas fördjupat). Dessutom har tid gått till kopiering av underlag (för att kunna granska hemma) och transporter av hemarbeten. Utan dessa effekter av covid -19 hade granskning med all sannolikt varit genomfört och klar i tid i år.

Utöver arbetet med granskning och arvodering skulle *bemötande och förtroende och tillgänglighet* även kunna indikeras och mätas genom handläggningstid generellt för alla ärendetyper, exempelvis ansökningsärenden och rekryteringsärenden samt genom vilket stöd och kompetensutveckling ställföreträdarna uppfattar att de får av verksamheten samt den professionalism som ställföreträdarna upplever de får genom svar från verksamheten.

Sammanfattningsvis:

Den angivna indikatorn är för begränsad och ger inte en heltäckande bild som kan anses tillfredsställande för nämnden. Det finns verksamhetsområden som t ex handläggningstid, ärendetyper och rekrytering som kan mätas och redovisas till nämnden.

Med anledning av detta behöver nämnden granska frågan i samband med utveckling av verksamhetsplan.

[Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och god mäns uppdrag]

Överförmyndarnämnden har ett lagstadgat tillsynsansvar över ställföreträdarnas skötsel av sina uppdrag vilket nämnden återupprepat i sina mål. Indikatorn för målet har enligt verksamheten inte samband med målet. Utifrån indikatorn kan man konstatera att målet nås.

Överförmyndarnämnden har i år, trots covid-19, haft ett framgångsrikt arbete med rekrytering av nya ställföreträdare och någon längre väntetid för att hitta rätt person för varje uppdrag har inte uppstått mer än under semesterperiod då både rekryteraren och ställföreträdarna haft semester.

Sammanfattningsvis:

Ingen heltäckande bild av tillsynsansvaret över skötsel av ställföreträdaruppdraget kan utläsas. Nämnden behöver säkerställa att granskning av ställföreträdaruppdraget är tillfredsställande. Nämnden tar upp frågan om att utveckla tillsynen över förmyndares, förvaltares och gode mäns

uppdrag i samband med arbete med verksamhetsplanen. Nämnden kommer också att väcka frågan om utbildning av ledamöter för att stärka uppdraget att utöva tillsyn.	
Finns problem med genomförandet av uppdrag?	Kommunfullmäktige har inte beslutat om särskilda uppdrag till överförmyndarnämnden, förutom de som framgår av reglementet.

Nämndens analys av utfall

Nämndens båda mål bedöms delvis uppnås.

Nämnden bedömer att det saknas relevanta indikatorer för att kunna mäta målet **[Huvudmän, ställföreträdare och allmänhet som omfattas av nämndens verksamhet känner stort förtroende för nämndens verksamhet och upplever att de får ett bra bemötande]** och kommer att se över detta.

Ekonomistyrning

Nämndens analys av utfall

(mnkr)	Utfall helår 2020	Utfall helår 2019	Budget helår 2020
Verksamhetens intäkter	0,2	0,5	0,3
Personalkostnader	-3,3	-4,3	-4,8
Övriga kostnader	-6,8	-6,8	-6,2
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-9,9	-10,6	-10,7
Kommunbidrag	10,7	11,3	10,7
Årets resultat	0,8	0,7	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Årets resultat uppgår till +0,8 mnkr. Ordinarie verksamhet +0,5 mnkr, ensamkommande barn +0,3 mnkr.

Nämndens överskott beror på att kostnaden för det nya verksamhetssystemet som installerades under hösten blev lägre än budgeterat. Överskottet beror även på att antalet ensamkommande barn har minskat kraftigt under året samt lägre arvoden till ställföreträdare.

Dialogmöte med nämnden

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar:
Nämndens kommentarer till det ekonomiska utfallet jämfört med budget: Resultat delår 2 och prognos 2020.	Överförmyndarnämnden har tidigare år slutat med plusresultat trots att medarbetarna upplevt överbelastning och trots kritik från tillsynsmyndighet. Även i år går nämnden mot ett större plusresultat trots prognostiserat 0-resultat vid delår 2.
Utmaningar/risker för att ej nå en ekonomi i balans för helåret?	Bland nämndens utmaningar är i stället att få ordning på samt ett flöde för myndighetens flertaliga arbetsuppgifter, skapa effektiva arbetssätt samt säkerställa en tillräcklig och långsiktig bemanning som har rätt kompetenser. Nämnden har traditionellt haft stora svårigheter med den ekonomiska styrningen och månadsprognoserna har varierat mycket även i år. Förra verksamhetssystemet som byttes ut i höst, hade en bristande statistikfunktion vilket har bidragit till bristande prognoser. En bidragande orsak till årets plusresultat är nämndens kostnader för arvodesutbetalningar. Huvudregeln i arvodesutbetalning är att huvudmannen själv betalar ut sitt arvode. Om huvudmannens ekonomi inte räcker till betalar i stället kommunen ut arvode till ställföreträdarna; även detta har bidragit till svårigheter att kalkylera de kommande arvodeskostnaderna.

Revisionens iakttagelser

Nämndens resultat håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige.

Vi noterar att nämndens överskott om +0,8 mnkr är en avvikelse mot årsprognosen som gjordes vid delåret. Nämndens årsprognos beräknades till ett nollresultat och skulle därmed vara i enlighet med budget. Nämnden uppger att de har svårigheter att prognostisera arvodeskostnaderna.

Vi noterar att nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande.

Personalkostnader avser arvoden till ställföreträdare och nämnden. Nämndens personal är anställd av kommunstyrelsen och dessa kostnader redovisas i kommunstyrelsens resultaträkning. En debitering görs för administrativa tjänster som belastar nämndens resultat via övriga kostnader. Där ingår även IT-kostnader, övriga konsulttjänster samt externa köp av gode män från Optio AB.

Avvikelsen om +0,8 mnkr utgör 7,5 % av nämndens ekonomiska ram om 10,7 mnkr. Den beror huvudsakligen på lägre arvoden till ställföreträdare än budgeterat.

Dialogmöte med nämnden samt kompletterande frågor

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar:
Hur säkerställer nämnden att internkontrollplanen baseras på en aktuell och heltäckande riskanalys för nämnden?	I nuläget beslutar nämnden om internkontrollplanen baserad på ett tjänstemannaförslag som i sin tur bygger på en riskanalys. För att kunna säkerställa nämnden tillräcklig insyn och delaktighet i det förebyggande riskanalysarbetet kommer ett nytt arbetssätt att införas i slutet av året. Detta innebär att nämnden aktivt engageras i riskanalysen genom ett workshop innan internkontrollplan beslutas.
Är samtliga risker i riskanalysen med i internkontrollplanen?	Ja
Finns skriftlig dokumentation/motivering till varför risker tas med till internkontrollplanen eller inte?	Vi har ingen beslutad dokumentation om varför risker inte skulle tas med i internkontrollplanen; vi ser ingen anledning till att utesluta en risk från planen.

Nämndens beskrivning

En riskanalys görs på tjänstemannanivå inför nämndens beslut om internkontrollplanen. Riskanalysen finns dokumenterad i Stratsys. Det är först vid själva beslutet om internkontrollplanen som nämnden blir involverade.

Under dialogmötet framkommer det att det sker en generell sortering från början av tjänstemännen, där de plockar fram stickprov utifrån en prioritetsordning. Det framkommer även att de tycker det är svårt att veta var det finns höga risker.

Kritiska risker som tas med in i internkontrollplanen

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen [Huvudmän, ställföreträdare och allmänhet som omfattas av nämndens verksamhet känner stort förtroende för nämndens verksamhet och upplever att de får ett bra bemötande]		Risk att nämnden inte får behålla/får svårt att rekrytera nya ställföreträdare. <u>Beskrivning</u> Nämnden har haft svårigheter att rekrytera ställföreträdare samt också svårigheter att rekrytera ställföreträdare med erforderlig kompetens till vissa uppdrag. När ställföreträdare inte får sitt arvode i tid är risken att de inte vill fortsätta utföra sitt uppdrag eller ta på sig ett ytterligare uppdrag.
--	---	--

Nämnden lyfter upp följande risker i sin verksamhetsrapport 2020:

- Verksamhetens ärendeantal växer och ärendena blir mer komplexa. Risk för ökat behov av personal, ökade personalkostnader.
- Risk för ökade kostnader för högre arvoden till professionella ställföreträdare med anledning av avsaknad av tillräckliga förebyggande insatser inom andra kommunala verksamheter.
- Behovet av en ställföreträdare kommer till överförmyndarnämndens kännedom så sent att en lekmanaställföreträdarens förutsättningar att ta an ett komplext eller akut uppdrag mer eller mindre är uteslutna.

Intern kontroll

Dialogmöte med nämnden

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar:
Bedömer nämnden att man har en återrapportering som ger en tillfredsställande intern kontroll över verksamheten?	
Ekonomi:	Vid nämndens möten redovisar ekonomen utfallet och ger förklaring när en viss fluktuering av ekonomi förekommer. Nämnden har förväntningar att nya verksamhetssystemet kommer att ge säkrare prognoser som förbättrar ekonomisk framförhållning och planering.
Måluppfyllelse och uppdrag:	Muntlig information ges på varje nämndsmöte av enhetschef. Informationen består av strategiska frågor, nulägesrapportering, planerade aktiviteter, personalfrågor och konsekvenser som pandemin orsakar. Till varje nämndsmöte är en tjänsteperson inbjuden för att informera om handläggning av ett specifikt område. Frågan om internkontrollplan behöver kompletteras med fler indikatorer vilket blir en fråga för nämnden att ta sig an i samband med arbete med verksamhetsplan.
Köer/ärendeflöden:	Varje vecka skickas på mail till varje ledamot i nämnden information om kö/ärendeflöden vad gäller lediga ställföreträdaruppdrag.

Kommunstyrelsen har gjort en uppföljning av internkontrollen för samtliga nämnder vilken presenterades i samband med sammanträdet i juni 2020.

Övrigt

Dialogmöte med nämnden

Covid-19

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar:
Hur har pandemin påverkat nämndens verksamhet? Ekonomi: minskade intäkter/ökade kostnader? Statsbidrag för att kompensera, direkt eller genom återsökning av kostnader? Personal? Brukare? Ändrad verksamhet för att minska smittspridning?	Covid-19 har påverkat överförmyndarnämndens verksamhet enligt följande: - Mer ineffektiv och långsammare granskning av årsräkningar pga arbete hemifrån, mindre kollegialt samarbete, extra kopiering samt transporter - Justeringar av arbetsuppgifter för hemarbetare vilket till viss del belastar medarbetare som arbetar på plats - Inga fysiska möten med ställföreträdare - Uppskjutna utbildningar och träffar för och mellan ställföreträdare - Viss sjukfrånvaro och begränsade arbetsformer med anledning av rekommendationerna
Vilka planerade förbättringsåtgärder har inte kunnat genomföras?	De förbättringsåtgärder som ej kunnat genomföras med anledning av Covid-19 är ställföreträdarträffar/utbildningar i olika teman, mentorskap genom möten och träffar men framför allt granskning och arvodering av årsräkningar genom snabbare handläggning.

Nämndens sammanfattning av de viktigaste händelserna

Verksamhetens utvecklings- och kvalitetsarbete
- Under verksamhetsåret 2020 genomfördes ett flertal insatser för att öka rättssäkerheten, höja verksamhetens kvalitet och utveckla enhetens arbetssätt och rutiner - med ett bra resultat. - Exempel på genomförda insatser: Dokumenterad mötesstruktur, översyn av arbetsuppgifter och arbetsbelastning, inledd personalplanering på längre sikt, förändrat rekryteringsarbete kring ställföreträdaruppdrag, framtagande av informationshanteringsplan, konsekvensbedömning och informationsklassning, stor arbetsinsats kring gallring av nämndens handlingar samt genomförda utbildningar till ställföreträdare.

Digitaliseringsarbete
- Byte av verksamhetssystem genomfördes hösten 2020. - E-tjänsten Valter togs i drift hösten 2020 innebärande möjlighet för ställföreträdare att redovisa digitalt framöver.
Covid-19
- Pandemin innebar att handläggningstiden för granskning av årsräkningar blev längre än beräknad och att verksamhetens arbetsbelastning ökade ytterligare.

Nytt dialogmöte 2 mars 2021 avseende 2020

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar:
Enligt tidigare svar från enhetschefen finns för närvarande flera vakanser. Enhetschefen kommer att sluta och rekrytering pågår av en ersättare. Hur ser ni på effekterna av detta för verksamheten under 2021?	Vakanser och sjukfrånvaro påverkar självklart verksamheten på många olika sätt. Ett gemensamt beslut togs inom enheten att inte ersättningsrekrytera eftersom det är mycket svårt att hitta rätt kompetens för ett kortare granskningsuppdrag och svårt med introduktion i granskningsarbete under pandemiförhållanden (vilket vi lärde oss 2020). I stället pågår rekrytering av ytterligare en handläggare, se längre ner. Granskning av årets 2019 redovisning påverkades och blev försenad pga pandemin och avsaknad av en erfaren, kompetent granskare har påverkat läget ytterligare. Sjukfrånvaro drabbade enheten nyligen med konsekvensen att resterande medarbetare fick ytterligare förhöjd arbetsbelastning och att enhetschefen blev handläggare och registrator på heltid under några veckor. Sjukfrånvaron har nu upphört men arbete hemifrån pga pandemirekommendationer fortsätter, vilket fortsatt påverkar verksamheten genom merarbete för de som arbetar på plats. Att enhetschefen slutar och ny rekryteras har konsekvensen att utvecklingsarbetet drivs med långsammare takt tills ny chef är på plats och i gång med sitt uppdrag. Tf-chef utses inom ramen för enheten tills ny chef är på plats. Denna lösning är något som enheten ansett bäst i situationen. Inför rekrytering av ny enhetschef ändrades enhetschefens roll genom att den inte längre innehåller handläggning av

	ärenden. Därmed frigörs tid för chefen att både vara chef och fortsätta arbeta med enhetens många kvarstående utvecklings- och kvalitetsfrågor. Dessutom rekryteras en handläggare på 12 månader till enheten som både kan ta över den handläggning som enhetschefen haft i sitt uppdrag, avlasta övriga handläggare och framförallt göra ett bidrag till granskningsarbetet genom att denna handläggare även kommer att arbeta med granskning.
Hur långt har implementeringen av det nya verksamhetssystemet kommit?	Det nya systemet Provisum har implementerats.
Nyupplägg av ärenden, skanning och digitalisering av pågående ärenden, rapportering av årsräkningar i systemet?	Om man med frågan menar inskanning av samtliga aktiva akter så är detta en omfattande arbetsinsats och en plan för dess genomförande kommer att tas fram under året. Redan nu förs nya ärenden in digitalt i systemet vilket exempelvis underlättar när medarbetare behöver stanna hemma vid mindre symptom pga pandemirekommendationerna. Digital inrapportering av årsräkningar är i gång och målsättningen är att utöka antalet digitala redovisningar under året.
I det nya systemet – görs alla utbetalningar av ersättning digitalt via filöverföring till Personec P? Finns fortfarande manuella utbetalningar?	Utbetalning av arvoden sker numera digitalt genom inbyggd integration mellan Provisum och Personec P. Vid två enstaka tillfällen har utbetalning skett manuellt.
Vem gör avstämningar av att utbetalningarna från systemet överensstämmer med Personecs utbetalningar och med redovisningen i Ekonomisystemet?	I dagsläget stämmer ekonomen av utbetalningarna. Vid differenser kontakter ekonomen överförmyndarenheten.
Hur är läget gällande granskning och utbetalning av arvoden för 2020?	Om ni menar årsräkningar för 2019 (dvs de som inlämnades under 2020) så är 724 st. granskade och 78 kvar att granska per dagens datum.
Har årsräkningar och sluträkningar för samtliga ställföreträdarskap lämnats in?	Ja
Har samtliga årsräkningar/sluträkningar där arvode ska betalas ut granskats/alternativt det urval som granskas?	Nej
Har samtliga årsräkningar/sluträkningar där arvode inte ska betalas ut granskats /alternativt det urval som granskas?	Nej

Helle Bryn-Jensen
Telefon: 010-225 03 96
Fax: 010-225 01 10
helle.bryn-jensen@lansstyrelsen.se

Överförmyndarnämnden
Gävle kommun
801 84 Gävle

Inspektion av överförmyndarnämnden i Gävle kommun den 13 november 2019

Närvarande: Annika Thunström, Eva Hagström, Eva Jönsson, Henric Sjöö, Camilla Matsson, Susanne Rossander, Annelie Moberg, Maria Larsson, Marianne Valdemarsson, Azad Taher, Annika Erlandsson, Kiki Larsson, Anna Wretblad, Birgitta Beinitz samt Helle Bryn-Jensen jurist från Länsstyrelsen Dalarna

1. Överförmyndarnämndens verksamhet

Enligt den av kansliet inlämnade statistiken för 2018 har överförmyndarnämnden totalt 1248 aktiva ärenden varav 371 är förmynderskap och 172 är förvalterskap. Det innebär att i kommunen är det strax under 1 % av befolkningen som har ställföreträdare varav nästan 20 % är förvalterskap. Antalet förvalterskap är i förhållande till övriga län som ingår i tillsynen ganska högt. Den i statistiken uppgivna bemanning på 7,65 årsarbetstjänster är i praktiken 4 handläggare på 100% och en chef som ska handlägga på 50%. Det innebär att varje handläggare har 277 ärenden per person. Det är en väldigt hög siffra. Kansliet har vid inspektionstillfället fortfarande nästan 80 årsräkningar kvar att granska och avsevärt många fler som ska arvoderas. Det är bara en person som arvoderar och den personen har också egna ärenden att handlägga. Enligt JO:s beslut med dnr 5172-2008 bör inte granskning av en årsräkning ta mer än 7 månader. Det blir tydligt att resurstilldelningen inte är tillräcklig. Antalet ensamkommande barn var vid inspektionstillfället bara 15 st varav 6-7 stycken faktiskt var nya barn i kommunen. Arvodet för dessa uppdrag är efter ett beslut av nämnden 2700 kr /månad före besked om uppehållstillstånd och 1700 kr/månad efter besked om uppehållstillstånd. Ett s.k. vanligt godmanskap arvoderas istället ställföreträdare på årsbas med en procentuell andel av det fastställda prisbasbeloppet och den nivån är numer 10, 10, 2 plus lite extra vid uppstart. Kansliet håller på med att utvärdera de olika handläggarsystem som finns på marknaden men har vid tiden för inspektionen inte fattat något beslut om vilket system som ska bli köpas in i framtiden.

Den sedan 1 januari 2019 tillsatta nämnden ger ett engagerat intryck. Kommunen har diskuterat aktivitetsbaserade kontorslandskap och det anser länsstyrelsen vara en stor utmaning och förknippat med svårigheter i den här verksamheten. I stort sett allt som hanteras i ett personärende är belagt med sekretess och handlingar måste kunna låsas in och handläggarna måste kunna ha handlingar på sina skrivbord under aktiv handläggning. Nämnden har fattat beslut om en ny delegationsordning vilket är bra eftersom den gamla var lappad och lagad flera gånger och ganska svårtydd. Nämnden har en egen budget och köper in sin personal från administrativa avdelningen i kommunen. Eftersom det mesta av den handläggning som görs på kansliet är kvalificerad handläggning ser denna lösning inte ut som den mest optimala. Enligt uppgift från personalgruppen har man ifrågasatt detta och ställt en rak fråga om var man egentligen är tillhörig men inte fått något rakt svar. Administratören är en tillfällig resurstjänst som ska upphöra vid nyår. Det är också en fast anställd granskare som avslutar sin tjänst då. Sammantaget ger det en bild av att kansliet inte har de resurser som behövs.

Det av överförmyndarnämnden förda registret kontrollerades avseende de akter som granskades.

Politikerna som deltog i tillsynen efterfrågades om vilken erfarenhet och bakgrund de har som gör dem lämpliga för detta uppdrag och vilken eller vilka utbildningar i ämnet de gått eller planerade att gå. Denna del av tillsynen föränds av föräldrabalken kap 19 § 17 (Länsstyrelsen ska se till att utbildningen av överförmyndarna, ledamöterna i överförmyndarnämnderna och ersättare är tillfredsställande)

2. Aktförvaring

Akterna förvaras i brandsäkra skåp i låsbara kontor. Det har genomförts en arkivinspektion som gav en hel del anmärkningar. Det framkom bla att nämnden inte har något gallringsbeslut vilket innebär att akterna inte har gallrats som de egentligen ska. Kansliet har inte rutinmässigt skickat ut handlingar för granskning när ärenden har upphört vilket innebär att den preskriptionstid som normalt är på tre år för väckande av talan, vilket framgår i föräldrabalken 12 kap. 15 §, aldrig har börjat löpa. Det är en allvarligt och rättsosäker hantering av ärenden. För denna hantering får nämnden kritik. Det råder enligt Länsstyrelsens mening inte en god ordning varken i akterna i aktskåpen eller bland de akter som under pågående handläggning förvaras utanför aktskåpen. Det ligger en stor mängd akter på handläggarnas kontor i väntan på aktiv handläggning och arvodering. Stora akter med många dokument är numer uppdelade i två eller flera delar och detta är tydligt uppmärkt på varje akt. Det är bara den "aktuella" delen som ligger i det arkiv som används dagligdags. Resten av akten finns i ett annat arkiv men är fortsatt tillgängligt för personalen. Det är viktigt att det tydligt framgår när en akt är delad eftersom det i förmynderskapsförordningen 17 § anges att det i varje enskilt ärende ska vara en (1) akt.

3. Granskning av slumpvis utvalda akter/akter enligt årets fastställda tema

Akt 4507 Godmanskap

Det har under 2016 hanterats ett dödsbo med tillhörande försäljning av fastighet i akten. Det finns dock ingen regelrätt ansökan med uppgivande av skäl till försäljningen av fastigheten i akten. Samtycket är således baserat antingen på annan kunskap, som inte framkommer i argumentationen, i det aktuella ärendet eller taget utan godtagbar undersökning av förutsättningarna i ärendet.

Akt 4280 Förvalterskap

Akten är väldigt rörig och kommer att granskas igen nästa gång.

I akten finns det arvodesbeslut som innefattar ett generellt uttagstillstånd i bank för att täcka kostnaderna för arvode. Det är inte ett regelrätt sätt att medge uttag av spärrade medel. Uttag ska medges efter ansökan med uppgivna skäl.

Akt 6867 Förvalterskap

Förvalterskapet har inte omprövats under minst senaste året och vid genomgången framkommer det att det finns ytterligare förvalterskap som inte heller omprövats. För detta får nämnden kritik.

Akt 10873 Godmanskap

Utan anmärkning

4. Information från Länsstyrelsen

Länsstyrelsen fick i juli 2018 besked om att två ersättare i nämnden begärde sig entledigade i oktober respektive november 2016. Kommunens valberedning bordlade dessa två ärenden så att nya ersättare inte blev invalda förrän i slutet på februari 2017. Den informationen kom inte till länsstyrelsen förrän ett drygt år senare i juli 2018. Enligt föräldrabalken 19 kap. 5 § 4 st ska Länsstyrelsen genast underrättas när val skett. Om val inte hålls ska Länsstyrelsen se till att val hålls. För detta kan nämnden inte undgå kritik.

5. Sammanfattning av årets inspektion

Enligt föräldrabalken 14 kap 11 § ska en fastighetsförsäljning samtyckas till endast om åtgärden är lämplig med hänsyn till egendomens natur och den enskildes behov och samlade tillgångar. Det innebär i klartext att en försäljning måste vara ordentligt utredd och det presumeras att försäljning inte är det första att ta till.

Enligt förmynderskapsförordningen 5 § ska överförmyndaren årligen särskilt granska samtliga förvalterskap för att pröva om det finns skäl att ansöka om upphörande av förvalterskapet.

Sammanfattningsvis får nämnden kritik för att den inte granskat samtliga förvalterskap under året. Nämnden kan inte heller undgå kritik för att Länsstyrelsen inte informerades om när nyval till nämnden bordlades samt att nya ersättare senare valdes in även om det inte är den nu sittande nämnden som hade ansvaret då.

Viss kritik tilldelas också nämnden för bristande akthantering och uppföljning av avslutade ärenden.

Tillsynen förklaras härmed avslutad

Medverkande

Protokollet har godkänts av t.f. enhetschef Lena Baggens med jurist Helle Bryn-Jensen som föredragande.

Kopia till:

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

Rättsenheten
Helle Bryn-Jensen
Direkt 010-2250396
helle.bryn-jensen@lansstyrelsen.se

Gävle kommun
Revisionskontoret
801 84 Gävle

Protokoll över inspektion av kommunens överförmyndarverksamhet

Länsstyrelsen har inspekterat överförmyndarverksamheten i kommunen. Kopia av protokoll över inspektionen översänds härmed, en adresserad till kommunstyrelsen och en adresserad till kommunfullmäktige i egenskap av högsta ledning för kommunen och därmed ytterst ansvariga för verksamheten, för kännedom.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera verksamheten i kommunerna. Vid inspektionen ska länsstyrelsen granska om handläggning följer reglerna i föräldrabalken och förmynderskapsförordningen och även i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt. Länsstyrelsen ska alltid kontrollera dels registret över ärenden enligt föräldrabalken, dels stickprovsvis utvalda akter. Länsstyrelsen ska upprätta ett protokoll över inspektionen.

I protokollet redogörs aktgranskningen akt för akt med angivande av aktnummer alternativt initialer. Om anmärkningar anges kan det röra sig om allt från brister av enklare karaktär, t.ex. handlingar som inkommit till överförmyndaren utan att ha stämplats in, till brister av allvarligare karaktär såsom avsaknad av årsredovisning från en ställföreträdare. En anmärkning behöver alltså inte innebära att akten har allvarliga brister. Eventuell kritik som framförs kan vara av enklare eller allvarligare art, allt beroende på anmärkningarnas beskaffenhet. Länsstyrelsen använder sig av en tregradig kritikskala som utgörs av formuleringarna *kan inte undgå kritik*, *kritik*, och *allvarlig kritik*. För det fall granskningen inte påvisar några brister eller endast påvisar ett fåtal brister av ringa art som inte föranleder kritik kommer det att anges i en sammanfattande bedömning. Länsstyrelsen kan också ålägga överförmyndarnämnden att genomföra förändring eller förbättring med anledning av en anmärkning och som ska redovisas separat eller vid nästkommande inspektion.

Helle Bryn-Jensen
Jurist

